

לא בבית ציפרנו

הבלוג של בני ציפר

חזור לדף הראשי

בגלל תקליט של רוהי-סו. או: הרבה מהמקומות שאנחנו משתוקקים לנסוע אליהם הם בתוכנו

מאת [בני ציפר](#)

רוהי סו. שירי יגון ישנים

בא הקיץ ואתו זמזומי שיחות מסביבי על נסיעות לחוץ לארץ. ישבתי בבית הקפה של החנות "תולעת ספרים" ושמעתי שני אנשים מדברים על טורקיה. אחד אמר בנימה של אכזבה: "כבר שנה לא הייתי בטורקיה", כאילו מי שאינו נוסע לחופשה בטורקיה לפחות פעם בשנה אינו נחשב. ולי היתה בתיק לגמרי במקרה פיסה של טורקיה בצורת אלבום של זמר המחאה הטורקי רוהי סו (בעברית: רוח מים), ובו הקלטה של מופע שנתן בזקנתו באולם התיאטרון של קאדי קוי שבאיסטנבול. וקאדי קוי הוא הרי רובע הולדתה של אמי המנוחה, ושם הבית שנולדה בו עומד עדיין על תלו. רוהי סו הוא בעל קול באס עמוק ולפעמים צרוד במתכוון, והוא שר שירי יגון ישנים ששרו החיילים היגעים של צבא השולטן, כגון מארש סבסטופול, המזכיר בנימתו תפילה יהודית.

איך הגיע התקליטור הזה דווקא לתיק שלי ודווקא היום? לפני חודשיים או שלושה השאלתי אותו לבימאי קולנוע צעיר, ליאור שמריז, שהשתמש באחד משירי האלבום כמוסיקת רקע לסצינה מסוימת בסרט שהוא מביים בימים אלה. ואני, כן אני, עבדכם הנאמן, נבחרתי על ידי לכב בסרט הזה בתפקיד משנה. שיחקתי בתפקיד של הומו מזדקן, שמבחין בעת נסיעה במכונית בבחור מצודד שהכיר אותו מהיכן שהוא, ואוסף אותו אל המכונית (הצילומים של הסצינה הזאת נעשו ברחוב ברנדיס ברעננה). המשך העלילה מתרחש בביתו של ההומו המבוגר, כלומר בביתי. אני מנסה לעגוב על הצעיר באופן פתטי, אני הולך ולובש גלביה מצרית ומנגן במערכת את המוסיקה של רוהי סו ומנסה להרשים את הצעיר בכל דרך אפשרית. לבסוף הוא מטיח בי שאני מגוחך, ואילו אני עונה לו: "אני אולי פתטי, אבל מיוחד, וכמוך יש מיליונים" או כדומה. הוא עוזב אז בכעס ומשאיר אותי לבדי בגלביה שעלי ועם המוסיקה של רוהי סו, שממשיכה להתנגן ברקע.

בשבילי היתה סדרת הצילומים הזאת מעניינת מאין כמוה. זו הפעם הראשונה שראיתי סרט בעת עשייתו. ליאור שמריז צילם וחזר וצילם פרטים שאני לא הייתי שם לב אליהם כלל. עולם הקולנוע הוא עולם מסתורי כל כך! את התוצאה הסופית עוד לא ראיתי אבל אני בטוח שייצא מזה סרט טוב, לא בזכותי כמובן, אלא מפני שיש לשמריז עין מצוינת ויכולת ליצור אווירה של חידלון על ידי אורות וצללים, כפי שראיתי בסרטים קצרים שלו שהוקרנו פעם בסינמטק.

באחד מהם הוא מתאר ביקור שלו בבית הוריו בעיר כלשהי בדרום, אולי אשקלון. יש שם רפליקה אדירה של אביו, שקורא לו למהר לראות בטלוויזיה את גל אוחתובסקי אוחובסקי

איסטנבול. רחובות דומים בכל עיר ישראלית

בשיבוש קל ומצחיק עד דמעות),
כשברקע רובצת שאלת
ההומוסקסואליות של הבן, והכל עצוב,
עצוב מאוד.

ראו לאן הגעתי באופן אסוציאטיווי
ממשפט על נסיעה לטורקיה ששמעתי
בבית קפה. אבל לא סתם אני מספר
את הדברים אלא מתוך כוונה מסוימת.
כי עם פתיחת העונה של הנסיעות
לטורקיה פונים אלי אנשים בבקשה

שאתן להם "טיפים" על איסטנבול, כלומר: שאגלה להם דברים שתיירים אחרים אינם יודעים עליהם. בדרך כלל, איני יודע מה להשיב, כי איסטנבול היא אמנם מצד אחד עיר שאני מכיר די טוב באופן יחסי, אבל כשאני נוסע אליה אני נהנה מכל מיני דברים שאי אפשר להעביר לאחרים את סוד קסמם. כגון חנות לספרים משומשים ברחוב ושמו "מודה", שבגדה האסיאתית של הבוספורוס. רחוב מודה נראה די בנאלי אם לא עלוב, בחנויות הירקות וכלי הניקוי שלו, ובסך הכל יש רחובות דומים לו בכל עיר ישראלית.

וגם חנויות לספרים משומשים כמו זו שגיליתי ברחוב הזה יש בארץ. ההבדל הוא בזה שכשהייתי ילד הייתי עובר ברחוב מודה יום יום כמעט עם סבתי בדרך לחוף הים, ועל כן מה שמרגש אותי ברחוב הזה היום הוא משהו בתוכי, בזיכרונותי, ולא שום דבר חיצוני. ובחנות הספרים המשומשים יש הרבה ספרים בצרפתית ואני מצייר לי בדמיוני שהספרים האלה היו אולי שייכים למשפחות יהודיות שגרו בשכונה לפני שחיסלו את בתיהם ועלו לארץ, כמו משפחת אמי. בכל ביקור שלי באיסטנבול אני מתייצב בחנות הזאת ומוכרח לצאת ממנה עם ספר כלשהו שקניתי.

איך אפשר להמליץ באוזני זר שאינו מבין זאת על קסמה של החנות הזאת? הרי יחשבו אותי למשוגע. לפני שלוש או ארבע שנים הבאתי לשם את בני הבכור יותם. הוא, הלומד ביולוגיה, מצא שם ספר לימוד ישן בגרמנית במקצוע הביולוגיה, ובו מסבירים לתלמידים את תורת הגזע ואת עליונות הגזע הארי ונחיתותם של היהודים, והכל בעזרת תצלומים ואיורים של גולגולות וחלקי גוף אחרים. ואני, לפני שנתיים, מצאתי שם ספר לימוד בצרפתית, מין מקראה לבתי הספר, ובו מכתב של המחזאי בן המאה ה-17 ז'אן ראסין, ובו הוא מזהיר את בנו לבל ירבה בקניית ספרים, כי ספרים הם דבר חסר תוחלת. לכאורה, איך זה ייתכן שאיש רוח מובהק כמו ראסין, מחבר המחזות "פדרה" ו"אנדרומכה" ו"עתליה" ו"אסתר", יגער בבנו על חפצו בספרים.

התשובה היא, שראסין צודק באופן עמוק ואמיתי מאוד: קריאת ספרים כך סתם אינה נותנת כלום. ואדם בעל מדרגה עדיף לו שיקרא לעומק, וכמה פעמים, את מעט יצירות המופת הראויות לקריאה שיש לו ממילא בספרייה שבבית, יותר משיקרא הרבה שטויות חדשות שמתפרסמות חדשות לבקרים שהן כקצף על פני המים. להגיד דבר כזה היום נראה כמו חילול קודש. כי כביכול כלנו מצויים לעודד את שוק הספרים ואת הסופרים והספרות ולקנות כמה שיותר ספרים עבריים. חישובו מה היה קורה לכלכלת

השוק של הספרים העבריים, או מה היה קורא למוספים לספרות, אילו היו שומעים בקולו של ראסין ומסתפקים בקריאה, נניח, של שירי ביאליק וטשרניחובסקי, או חוזרים לש"י עגנון ולכרכים העומדים למעצבה על המדף שבסלון מאז הבר מצווה. או סתם פותחים את כל כתבי ברנר ומנסים לקרוא את "שכול וכישלון".

אף על פי שאני פועל פה נגד עצמי כעורך של מוסף לספרות, אני מציע לכם לעשות זאת לפעמים. אז תגלו עד כמה חיוורים לעומתם הם רוב הרומאנים שיוצאים לאור בימינו בשיטת הסרט הנע. עד כמה העברית שלהם בנאלית ושטוחה. עד כמה הספרות החדשה הזאת מיותרת בעצם. קשה להודות בכך, אני יודע. אבל איפה הייתי? הייתי בבית הקפה "תולעת ספרים" ומישהו ישב שם וסיפר לחברו שכבר שנה הוא לא היה בטורקיה. ואני אמרתי בלבי שבשביל להיות בטורקיה לא צריך

לנסוע אליה בהכרח. כי הרבה מהמקומות שאנחנו משתוקקים אליהם הם בתוכנו. וכשיצאתי משם הכנסתי למערכת של המכונית של התקליטור של רוהי סו, זמר המחאה בעל קול הבאס שישב רבות בכלא, ולא היה לו הלוקסוס לנסוע לשום חוץ לארץ.

תגובות

הוספת תגובה חדשה

- 01/06/06 09:48 | רחל | כתבת יפה, .1
- 01/06/06 10:04 | סולו | הפעם ציפר מוצלח, ממש כמו או אפילו יותר טוב מכסיף, .2
- 01/06/06 11:02 | כסיף | פנינים, פנינים .3
- 01/06/06 11:04 | כסיף | פנינים מתגלגלות על הלשון .4
- 01/06/06 11:42 | ז. שוקי | יאללה, מספיק עם הטיזינג. הומו אתה לא. .5
- 01/06/06 11:55 | נועם | אני מסיר את הכובע .6
- 01/06/06 12:00 | פיהוק | שיעמומון. הגעתי עד לשורה העשירית. איפה הפרובוקציה? (לת) .7
- 01/06/06 13:19 | מסיני הפנימית | לטורקיה הסנימית .8
- 01/06/06 14:06 | סילברי | עוגת גבינה בגאלביה .9
- 01/06/06 14:08 | סילברי | וגת גבינה בגאלביה המשך וסוף .10
- 01/06/06 14:37 | מואיז בן הראש | ומה שכן, מאוד כדאי להשיג את המוסיקה של רוהי סו ולהקשיב לה (לת) .11
- 01/06/06 14:47 | מה שתכתוב | לא משנה .12
- 01/06/06 15:29 | אליהו | יש מישהו שתמיד מגיב בין הראשונים ותמיד אומר "הפעם זה מוצלח". (לת) .13
- 01/06/06 17:10 | נשמע | דוקא נשמע מצחיק, סחתן על ציפר שהיה מוכן להשתתף בזה, לא? (לת) .14
- 01/06/06 17:38 | גמבה | הו, סופסוף אתה לא מתלונן על משהו (לת) .15
- 01/06/06 17:54 | yosiD | סטנבולי .16
- 01/06/06 19:09 | אבי | שמריז באמת במאי מוצלח .17
- 01/06/06 19:20 | גדי יערי | מילה לכסיף .18
- 01/06/06 20:21 | עצות זהב לבני | ציפר, אל תשים לב למגיבים. לא לתוקפים ולא לחנפנים. .19
- 01/06/06 22:07 | איחולי חג | איזה כף שנעלם הבלוג של קזין. בקרוב ילך ציפר בעקבותיה. (לת) .20
- 01/06/06 22:07 | ציפורה שיר | לפעמים הטור הוא רק תירוץ לתגובה .21
- 01/06/06 23:59 | משביע מרורים | ציפר באשה, זהו בלוג גמאל עבד אלנצאר סטייל .22
- 02/06/06 00:20 | משביע מרורים | ציפר באשה, התעלם מאחיתופל #19 (לת) .23
- 02/06/06 08:13 | אחיתופל? שיהיה... | משביע המרורים - אתה סותר את עצמך. בתגובה 22 אתה מוכיח .24
- 02/06/06 09:13 | כסיף | גדי יערי מס 18 .25
- 02/06/06 09:16 | כסיף | לצפור השיר 21 ולעורב - גדי יערי 18 .26
- 02/06/06 11:38 | מכות כביסה | תוף .27
- 02/06/06 14:27 | hunnybee | לכסיף-ראיתך הצינית מפקחת להפליא, חבל שציפר לא לומד ממנה .28
- 02/06/06 14:58 | העורך הראשי | זהו הבלוג הנפלא ביותר שנכתב אי-פעם. מקסים, מטריף!!!!!! .29
- 02/06/06 15:02 | המערכת | ל-27: ציפר הוא אחד מל"ו הצדיקים שעליהם עומדת הארץ/ עומד "הארץ" .30
- 02/06/06 15:18 | 19, נפגעת... | ל-23: המקרא רואה בעצותיו של אחיתופל עצות טובות .31
- 02/06/06 16:25 | talula | that was beautiful (לת) .32
- 02/06/06 16:32 | סנומי | מי יודע איך כותבים רוהי סו בלועזית? (לת) .33
- 02/06/06 16:34 | פרחח | אז מה..... .34
- 02/06/06 16:51 | משביע מרורים | ל-19- אה! בלשן נורמטיבי לפני... .35
- 02/06/06 19:54 | נועם | במחשבה שניה .36
- 03/06/06 00:35 | 19, מרקוס אנטוניוס | למשביע מרורים: לא ביקשתי להזין את ציפר, באתי להספידו... (לת) .37
- 03/06/06 00:37 | בני צ. | אכן, אשוב לפרובוקציות! הייתי רציני - ואתם פיהקתם. (לת) .38

דיונון - חנות הספרים של האוניברסיטה
www.dyonon.com

יוסי אלפי - יוסי אלפי - www.yossi-alfi.co.il
איש תיאטרון, סופר מספר סיפורים, מנחה, מופעים, קורסים, סדנאות, הרצאות, הפקות
www.yossi-alfi.co.il

פתרונות תקשורת לנוסעים לחו"ל - בתעריפים מדהימים

TelAway - השכרת סולרי אמריקאי לארה"ב - בתעריפים מדהימים. כרטיסי חיוג לכל העולם - במחירים זולים במיוחד, שימוש בתשתיות בזק בינלאומי.
www.telaway.com

03/06/06	07:07 אחיתופל (לא יועץ)	למשביע מרורים: לא עלה בדעתי להורות לציבור "מה נכון", כטענתך	.39
03/06/06	07:25 אין צדק	קזין עפה וציפר נשאר? לא יאומן... (לת)	.40
03/06/06	10:37 כסיף	חברים -יש לכם תקלה בתוכנה	.41
03/06/06	10:42 כסיף	תוכנה - הערות שניה ושלישית	.42
03/06/06	11:19 מיכל	טור מקסים. מסכימה עם כל מלה. תודה (לת)	.43
03/06/06	11:36 אלמונדא	ציפר מתי נוסעים לקאירו ? (לת)	.44
03/06/06	17:34 גם כן מקדי- קוי	הזמר האגדי האמיתי	.45
03/06/06	21:14 תקרא קוהלת י"ב, 12	לבני ציפר - תמשיך ככה ויאהבוך. גדול.	.46
03/06/06	22:28 אמיר מ.	מגבלת שפה	.47
04/06/06	12:24 עדי	לכסיף	.48

הוספת תגובה חדשה

להזמנת מנוי לעיתון הארץ
לחץ כאן

[ספורט Online](#) | [גלריה Online](#)

[תקנון האתר](#) | [תמיכה ושירות](#) | [ארכיון הארץ](#) | [המהדורה המודפסת - עמוד ראשון](#) | [דף הבית](#)

כל הזכויות שמורות, "הארץ" © Haaretz All rights reserved